

Mahápingala király

Mahāpiṅgala-jātaka (no. 240)

Ezt a történetet a Mester a Dzsétavana ligetben mondta Dévadattával kapcsolatban. Dévadattát, miután kilenc hónapon át próbált ártani a Mesternek, a Dzsétavana kapujában elnyelte a föld, így az emberek az összes többi lénnel együtt boldogan örvendeztek. Amikor a szerzetesek erről beszéltek, a Mester a következő történetet mondta:

Egykor Benáreszben Mahápingala¹ király igazságtalanul és gonosz módon uralkodott, kénye-kedve szerint sok bűnös tettet követett el. A népet súlyos adókkal, bírságokkal és kegyetlen büntetésekkel² sanyargatta. Mint malomprés a cukornádat, úgy nyomta el az embereket. Kíméletlen, durva és önkényes volt, egy szemernyi könyörület sem volt benne mások iránt. Még otthonában a feleségeivel, fiaival és lányaival sem volt kedves vagy jóságos, de minisztereivel, papjaival és alattvalóival sem. Kellemetlen volt, mint a szembe hullott porszem, mint rizsgolyóban a kavics, vagy mint a sarkat megszűrő tűske.

Abban az időben a Bódhiszatta Mahápingala király fiaként született újra. A király hosszú uralkodás után meghalt. Halálakor minden benáreszi lakos boldogan, nagyokat nevetve örvendezett. Mahápingala testét ezer szekérenyi tűzifával hamvasztották el, és az égetőhelyet sokezer vizeskorsóval fellocsolták. A Bódhiszattát felkenték királyukká, és elégedetten mondogatták: „Igazságos királyunk lett!” Ünnepi dobokkal körbevonultak, a várost zászlókkal és lobogókkal díszítették. A kapualjakba pavilonokat állítottak, a földet pörkölt magvakkal és virágokkal hintették be, és pompás sátor tetők alatt üldögélve ettek-ittak. Egy feldíszített emelvényen, fehér napernyős pompás díványon ült a Bódhiszatta nagy dicsőségben, miniszterek, papok, alattvalók, városlakók és kapuőrök által körülvéve.

Az egyik közelben álló kapuőr viszont keservesen sírt. A Bódhiszatta meglátta, és így szólt hozzá: „Kedves kapuőr! Mindenki boldogan ünnepli, hogy az apám meghalt, csak te sírsz. Vajon veled kedves és szívélyes volt?” Majd elmondta az első verset:

„Mahápingala mindenkit bántott,
Halála ok a megkönnyebbülésre.
Veled kedves volt a világos szemű?
Kapuőrző, te miért siránkozol?”

A kapuőr a Bódhiszatta kérdésére így válaszolt: „Nem azért sírok, mert Mahápingala halálát gyászolom. A fejem akár még boldog is lehetne, ugyanis minden alkalommal, amikor a király felment a palotába vagy lejött onnan, öklével nyolc-nyolc ütést mért a fejemre, mintha kovácskalapáccsal ütnék. Ha a másvilágon a pokol őrzőit és Jamát is ugyanígy fogja ütni, azt mondják majd: ‘Rettentően kínoz minket!’ Ezért vissza fogják hozni a mi világunkba, és

1 Azaz sárgás vagy világos szemű.

2 A nem teljesen világos jelentésű szóösszetétel talán még lábcsonkolásra is utalhat.

akkor pedig újra az én fejemet fogja ütni. Emiatti félelmemben sírok.” Majd elmondta a második verset:

„Nekem nem volt kedves a világos szemű.
De félek attól, hátha visszajő.
Mi lesz, ha innen távozva majd a Halálkirályt bántja,
mire ő majd újra idehozhatja.”

Akkor a Bódhiszatta így vigasztalta: „A király testét ezer szekérnyi tüzifával elhamvasztották, az égetőhelyet pedig vizeskorsók százaival leöntötték, majd teljesen felásták. A természet rendje szerint ugyanabban a testben nem jön vissza, aki a másvilágra került, mivel sorsa máshol van. Ezért hát ne félj!” Majd elmondta a következő verset:

„Ezer szekér fa égette, többszáz korsó víz oltotta,
teljesen felásott e föld. Ne félj, ő nem jöhet vissza!”

Akkor a kapuőr fellélegzett. A Bódhiszatta igazságosan uralkodott, adományokat osztott, érdemeket halmozott fel, majd tettei szerint távozott az élők sorából.

*A Mester ezt a tanítást adta, majd a születéstörténetet [a jelennel] összekapcsolta:
„Akkor Dévadatta volt Mahápingala, én pedig a fia voltam.”*

A fordítást készítő hallgatók: Hársszegi Anita, Iván Csilla, Jarabin Boldizsár, Kertész Erika, Kutiné Hanzi Krisztina, Oláh Edina, Salamon Anita
Vezetőtanár: Hidas Gergely

2024. július